

Manifest 2040

Terugblik op het Jaar van de Ruimte

“Nederland in 2040: de gaafste metropool ter wereld: groen, veilig, welvarend en circulair” Zo begint het Manifest 2040 dat op 15 december 2015 in Amersfoort werd gepresenteerd tijdens de bruisende slotbijeenkomst van het Jaar van de Ruimte 2015. Een jaar waarin de dialoog werd gestart over de toekomst van ons land.

Tekst: Maarten Loeffen (Stadswerk) en Egbert Roozen

Onder het motto ‘Maak Ruimte’ werd op uiteenlopende manieren en in verschillende plaatsen nagedacht en gesproken over de (her)inrichting van Nederland. De opbrengst is verzameld in een gedeelde toekomstagenda. Een manifest met zeven onvermijdelijke opgaven en vijf principes om samen te werken aan de woon- en leefomgeving van 2040.

Hieronder een aantal belangrijke punten. Het volledige manifest is te downloaden op www.wijmakennederland.nl.

Samenwerken

“De samenleving organiseert zich opnieuw en bereidt zich voor op de toekomst, dankzij een toegenomen geloof in eigen initiatief, geholpen door snelle technologische ontwikkeling. De maatschappelijke wil die daaruit spreekt, is een drijvende kracht achter de ontwikkeling naar de spannende en groene metropool die Nederland kan zijn”.

Optimisme en vertrouwen in een groot draagvlak voeren de boventoon in het manifest. Waarbij samenwerken een

De zeven onvermijdelijke opgaven voor 2040

- Versterk het steden netwerk
- Maak ruimte voor de energietransitie
- Zet water in als kwaliteitsimpuls
- Breng agrarische productie in balans met de omgeving
- Zorg voor een gezonde leefomgeving
- Anticipeer op nieuwe technologie
- Benut bestaand bebouwing

Future Green City

Branchevereniging VHG en Vereniging Stadswerk organiseerden in 2015 de eerste editie van het drie daagse evenement Future Green City. Met 100 exposerende bedrijven, 2200 bezoekers en een goed gewaardeerd inhoudelijk programma werd een waardevolle bijdrage geleverd aan het Jaar van de Ruimte. De belangrijkste impressies zijn door Denkschetsen samengevat in een aantal tekeningen. Tijdens de slotmanifestatie van het Jaar van de Ruimte vroegen we de bezoekers om aan de hand van deze tekeningen quotes te waarderen als input voor de editie 2016. De meeste waardering ging uit naar “Samen: het begint in de samenleving” en naar “Het gaat niet over geld, het gaat over verbinden” op de voet gevolgd door “Creatieve proeftuinen”, “Delen is het nieuwe bezitten” en “Lef tonen als bestuurders, besluiten nemen en uitvoeren!” Dat zijn mooie uitdagingen voor Future Green City editie 2016: aandacht voor aansluiting op maatschappelijke energie/initiatief, nieuwe vormen van samenwerking en bezit en ‘bestuurlijk lef’.

noodzakelijke voorwaarde is om succesvol aan de slag te gaan met de 7 opgaven voor 2040 (zie kader). Dat samenwerken kan op verschillende manieren gestalte krijgen en het hoeft lang niet altijd te gebeuren op initiatief van de overheid. We moeten leren vertrouwen te krijgen in particulier initiatief. Maatschappelijke energie stimuleren door een ontzorgende overheidsparticipatie, die bijvoorbeeld onnodige belemmeringen wegneemt. Maar het is niet alleen de overheid die in beweging moet komen. Iedereen moet zich over vertrouwde grenzen begeven. Uiteenlopende vakdisciplines moeten zich verbinden en gebiedsgericht de samenwerking zoeken.

Groen als vanzelfsprekend kenmerk?

Het manifest tekent de groene metropool als stad van de toekomst. Een netwerk van steden en dorpen die zich snel kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden, aan wisselingen van krimp en groei. Het groene karakter van die metropool komt op verschillende plaatsen terug in het manifest als een belangrijke voorwaarde voor een gezonde toekomst. “Vergroening van de stad bijvoorbeeld, bevordert de gezondheid en de leefbaarheid, helpt in de opvang van de effecten van klimaatverandering en stuwt tegelijkertijd de vastgoedwaarde omhoog.”

Toch is deze vergroeningsopgave niet benoemd tot een van de onvermijdelijke opgaven. Is het omdat we inmiddels deze vergroening als een vanzelfsprekend gegeven beschouwen? Branchevereniging VHG en Vereniging Stadswerk constateren dat in dit opzicht de wens nog vaak de vader van de

gedachte is. Bezuinigingen op het groen onderhoud en beheer om de gemeentelijke begroting op orde te houden zijn ook nog steeds aan de orde. Maar we naderen een kantelpunt. Met het vizier gericht op die Nederlandse groene metropool groeit het besef dat groen

tegelijk “doel en middel” is: Future Green City. ■

Websites om te raadplegen

- Wijmakennederland.nl
- Jaarvanderuimte.nl
- Futuregreenity.nl

Productschap Tuinbouw

Minister Melanie Schulz van Haegen maakt zich hard voor kennisdeling en -ontwikkeling bij gemeenten.

En wat vond minister Melanie Schultz van Haegen ervan?

Ook minister Melanie Schulz van Haegen bekeek de opbrengsten van Future Green City. Zij ging nadrukkelijk op zoek naar een quote over kennisdeling en -ontwikkeling bij gemeenten. Een belangrijk aandachtspunt volgens de minister. Maar bewustwording rondom water veiligheid heeft ook haar aandacht. In januari 2016 is haar ministerie een offensief gestart tegen de onwetendheid onder burgers over waterveiligheid met de presentatie van de nieuwe versie van de app “Overstrom ik?”